

Memòria del curs 2005/2006

Sumari

Objectius (pàg. 2)

Activitats

Programa d'informació i atenció al públic (pàg. 2)

Accions de voluntariat (pàg. 3-6)

Accions de solidaritat (pàg. 6-8)

Accions de cooperació (pàg. 8-17)

Observatoris (pàg. 17-19)

Altres activitats (pàg. 19-21)

Objectius

Els principals objectius de l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat són els següents:

- **PROMOCIÓ** del voluntariat social i de la cooperació al desenvolupament en la comunitat universitària.
- Fomentar i impulsar l'**EDUCACIÓ** per al desenvolupament i la **FORMACIÓ** del voluntariat.
- Fomentar i donar suport a la **INVESTIGACIÓ** destinada a identificar necessitats, dissenyar programes i l'avaluació d'aquests.
- **SENSIBILITZAR** la comunitat universitària sobre la situació de desigualtat actual.
- Contribuir a l'adequació de les diferents estratègies en un món en canvi, i reduir la bretxa de la revolució informàtica entre el món industrialitzat i el món en desenvolupament (**INNOVACIÓ**).

Activitats del Racó

Programa d'informació i atenció al públic

El Racó de la Solidaritat és un punt de trobada entre tots els membres de la Universitat que necessiten informació o volen aportar la seua col·laboració en aspectes de solidaritat.

La seua finalitat és estar a disposició de la comunitat universitària per a informar-la sobre les activitats pròpies i de les d'altres organitzacions relacionades amb la cooperació i la solidaritat.

L'àmbit de gestió dels programes és l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat de l'UJI.

Les activitats que es realitzen dins del "Programa d'informació i atenció al públic" són les següents:

- Atenció diària al públic que s'apropa al Racó per a la recerca d'informació sobre el voluntariat i solidaritat.
- Recepció d'informació sobre diversos àmbits de la solidaritat.
- Exposició i actualització de la informació en panells i taulers d'anuncis.

Per al desenvolupament d'aquestes activitats es disposa de tots els mitjans amb què compta la Universitat Jaume I, entre altres:

➤ Els web:

www.uji.es/CA/serveis/ocds i www.uji.es/CA/serveis/raco

Són webs on es pot trobar informació relacionada amb la cooperació internacional, solidaritat i voluntariat. S'actualitzen constanment amb totes les novetats que es produeixen en aquests temes.

- Ràdio Vox UJI
- Periòdic Vox UJI

Accions de voluntariat

Programa de formació del voluntariat

Programa de formació gratuït que es desenvolupa des del curs 1994/95. El curs 2005/2006 coincideix en la XI edició del programa.

Aquest programa està finançat per la Fundació de la Solidaritat i el Voluntariat de la Comunitat Valenciana, i el seu desenvolupament està a càrrec de la Universitat Jaume I.

Aquests cursos tenen com a objectiu donar informació i formació a l'estudiantat, PAS i PDI de la Universitat Jaume I en l'àmbit del voluntariat i sensibilitzar les persones participants per tal que adquirisquen consciència sobre les problemàtiques actuals.

El Programa de formació de voluntariat universitari consta de dues fases:

- **Formació genèrica:** curs bàsic "Participació ciutadana i voluntariat" (10 hores)
- **Formació específica:** la durada d'aquests cursos és de 15 hores cadascun (10 hores teòriques i 5 de pràctiques)

L'estudiantat pot elegir entre 9 àrees:

- Drogodependències
- Prevenició i tractament de la Sida
- Voluntariat i discapacitat
- Ecologia i medi ambient
- Mediació en la resolució de conflictes
- Menors en situació de risc
- Promoció de la dona
- Desenvolupament i cooperació internacional
- Immigració i racisme

PARTICIPACIÓ CURSOS VOLUNTARIAT 2005-2006

CURSOS DE VOLUNTARIAT	INSCRIPCIONS	PERCENTATGE D'ASSISTÈNCIA
IMMIGRACIÓ I RACISME	52	23%
DROGODEPENDÈNCIES	28	71,42%
MEDIACIÓ EN LA RESOLUCIÓ DE CONFLICTES	61	32,78%
MENORS EN SITUACIÓ DE RISC	62	40,32%
VOLUNTARIAT I DISCAPACITAT	16	31,25%
PREVENCIÓ I TRACTAMENT DE LA SIDA	15	86,6%
ECOLOGIA I MEDI AMBIENT	20	60%
DESENVOLUPAMENT I COOPERACIÓ	45	35%
PROMOCIÓ DE LA DONA	28	46,4%
FORMACIÓ BÀSICA	80	76,25%

Cal destacar dins del curs de voluntariat "Ecologia i medi ambient", les pràctiques de reforestació que es van fer a la Serra d'Espadà per l'alumnat del curs, els dies 4 i 11 de febrer de 2006.

En total van haver 85 participants i l'objectiu d'aquesta pràctica va ser possibilitar i estimular la participació activa dels universitaris i universitàries i les persones relacionades amb l'UJI en la conservació i millora del patrimoni natural a través del voluntariat mediambiental. Per aconseguir aquest objectiu es van plantar 300 arbres i arbusts.

En aquesta activitat va participar l'Oficina Verda de l'UJI.

Reforestació de la Serra d'Espadà, curs 2005/2006

Borsa de voluntariat

Base de dades on s'inscriu l'estudiantat de forma voluntària, accedint al formulari d'inscripció que es troba a la següent adreça:

<http://www.uji.es/CA/serveis/raco/particip/borsa.html>

L'objectiu de la mateixa és posar en contacte els seus components i les distintes organitzacions que requereixen la seua col·laboració.

Les dades d'aquesta borsa s'actualitzen biennalment.

La OCDS s'encarrega també de la formació genèrica i específica dels voluntaris i voluntàries i de la supervisió en les tasques que desenvolupen.

Les persones interessades poden elegir entre distintes àrees:

- Integració de persones discapacitades
- Acollida d'estudiantat estranger
- Solidaritat internacional
- Voluntariat mediambiental
- Voluntariat social i ciutadà
- OPSIDE
- OPI-UJI

Voluntariat "Viu la Universitat"

"Viu la Universitat" és una trobada informativa i lúdica, en la qual es pretén apropar i donar a conèixer la Universitat Jaume I a la societat castellanenca, ensenyant les instal·lacions, activitats que es realitzen...

Aquesta trobada preveu diverses activitats com ara xarrades, visites als edificis i distintes activitats lúdiques i esportives adreçades a la societat en general.

En aquest curs, "Viu la Universitat" es va celebrar el 6 de maig de 2006 i el Racó de la Solidaritat va participar amb la formació del personal voluntari (10 hores de formació) que va voler participar en la realització de les activitats d'aquesta trobada.

Servei de Voluntariat Europeu

Programa que permet a joves d'entre 18 i 25 anys realitzar una activitat de voluntariat en un país de la Unió Europea distint al seu durant un període que pot oscil·lar entre sis i dotze mesos.

Aquest programa el desenvolupa l'INJUVE i algunes de les despeses que es cobreixen són el viatge d'anada i tornada, l'allotjament i la manutenció del voluntari/ària.

Nombrosos estudiants i estudiantes s'han interessat al llarg d'aquest curs sobre aquest programa, i s'han apropar al Racó de la Solidaritat per a demanar informació.

Xarxa universitària de solidaritat

"Univolum" és una llista de distribució electrònica que es va crear a la Universitat Jaume I a partir del compromís que es va adquirir en el I Congrés Estatal de Voluntariat realitzat a València.

Els objectius són permetre els i les responsables de voluntariat de totes les universitats d'Espanya estar en contacte d'una manera més directa, compartir iniciatives i tenir una política de voluntariat més homogènia.

Accions de solidaritat

Programa “Pisos solidaris”

És una iniciativa de l'Ajuntament de Castelló, Institut Valencià de l'Habitatge (IVVSA) i la Universitat Jaume I, que ofereix a l'estudiantat l'oportunitat d'aprendre i viure en contacte directe amb els habitants del barri Sant Llorenç de Castelló, mitjançant la col·laboració en distintes iniciatives (associacions, programes culturals, pràctiques d'assignatures...).

Per al curs 2005-2006 se'ls ha ofert a l'estudiantat 22 places en pisos d'una, dues i tres habitacions. Les condicions d'allotjament són les següents:

- Fer un dipòsit de 120 euros
- Pagament de les despeses corrents (aigua, llum i escala)
- Participar en el projecte d'intervenció social que la Universitat Jaume I estableix al barri Sant Llorenç

Nombre de preinscripcions en el curs 2005-2006: 25

Nombre de persones admeses en el curs 2005-2006: 14

En aquesta setena edició, cal destacar el reconeixement que l'Associació de Veïns del Barri Sant Llorenç de Castelló va fer al programa “Pisos solidaris”, ja que va invitar a aquest acte tot l'estudiantat participant d'aquest Programa, i a nombroses autoritats com ara l'alcalde de Castelló, la vicerectora de Cooperació Internacional i Solidaritat i el rector de l'UJI.

En aquest acte, que va tindre lloc el 8 d'octubre de 2005, es va fer entrega a la Universitat Jaume I d'una placa commemorativa amb la qual s'agraeix la col·laboració i ajuda de l'estudiantat participant en el programa “Pisos solidaris” al veïnat i les associacions del grup Sant Llorenç.

La vicerectora de Cooperació Internacional i Solidaritat i la directora de l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat, amb la placa commemorativa que es va entregar a l'UJI per la seua participació en el programa “Pisos solidaris”.

Programa “Viure i conviure”

Programa que potencia la convivència entre l'estudiantat universitari i les persones majors.

Aquest programa està patrocinat per Caixa Catalunya en col·laboració amb l'Ajuntament de Castelló i la Universitat de Castelló.

L'estudiantat s'allotja en el domicili de persones majors que tenen necessitat de companyia i així joves i majors passen a compartir pis, despeses d'allotjament i temps lliure.

Programa “Viure i conviure” 2005/2006

Sol·licituds noves de l'estudiantat	13
Estudiants/es en espera	1
Sol·licituds noves de persones majors	9
Parelles realitzades curs 2005-2006	13
Parelles que continuen del curs anterior	3
Abandó	0
Total de parelles	6

En aquest curs 2005/2006, la Regidoria de la Joventut de l'Ajuntament de Castelló ha otorgat el premi “Solidaritat a la joventut” a l'estudiantat del programa “Viure i conviure”.

L'entrega d'aquest premi ha tingut lloc el 8 de juny a l'Auditori de Castelló.

Dia de lluita contra la sida

Campanya de sensibilització sobre tot allò que comporta aquesta malaltia.

Els objectius són:

- Conscienciar sobre el fet que la sida és un problema de tots
- Facilitar informació per a potenciar la prevenció

Les activitats que es van desenvolupar dins la campanya “Dia de la lluita contra la sida 2005” van ser les següents:

- Concurs de cartells “Dia de la sida”

- Dies 16, 23, 24 de novembre i 1 de desembre de 2005

- Curs de voluntariat sobre prevenció i tractament de la sida

- Dia 1 de desembre

- “Món d'animació”. Animació a les cafeteries de les Facultats i de l'Escola amb l'acció “El gran joc de la teua VIHDA”
- Lliurament dels premis de l'edició 2004/2005
- Taules informatives a les dues Facultats i a l'Escola
- Coneix UNISEXSIDA, al vestíbul de la Facultat de Ciències Humanes i Socials

- De l'1 al 15 de desembre

- Exposició de pòsters, al vestíbul de la Facultat de Ciències Humanes

Entrega del primer i segon premi als guanyadors del concurs de cartells "Lluita contra la sida" 2005/2006.

Accions de cooperació

Programa 0'7%

La Junta de Govern del 20 de desembre de 1999 va aprovar dedicar el 0'7% del pressupost de despeses corrents de la Universitat Jaume I a accions de solidaritat i cooperació.

També es va aprovar, a partir del curs 2000/2001, la contribució de l'estudiantat amb un 0'7% addicional de la seua matrícula, i del personal de la Universitat amb un 0'7% de la seua nòmina, amb l'objectiu de destinar-lo a accions de solidaritat i cooperació al desenvolupament.

En aquest curs 2005/2006 es durà a terme la sisena convocatòria d'ajudes per a projectes de cooperació al desenvolupament; el seu objectiu és finançar o cofinançar activitats relacionades amb projectes de desenvolupament promogudes per membres de la comunitat universitària de l'UJI.

Els criteris de selecció dels projectes són:

- Implicació de la Universitat en el projecte
- Viabilitat del projecte
- Persones a les quals beneficie
- Projectes que no puguin ser finançats per altres organismes

En aquesta convocatòria, les ajudes s'han dis tribuït de la següent manera:

CONVOCATÒRIA D'AJUDES PER A PROJECTES DE DESENVOLUPAMENT

ONG/ORGANISMES QUE HI COL·LABOREN	PROJECTE
Universitat d'Oriente (Cuba)	Noves possibilitats de cooperació entre els departaments de Matemàtiques
Sakya Kunga Shedup Ling School (Índia)	Recolçament als tibetans refugiats a l'Índia
Universitat d'Oriente (Cuba)	Automatització de l'activitat econòmica de la Universitat d'Oriente
Universitat Nacional del Salvador	Enfortiment d'un espai d'investigació sobre salut sexual i reproductiva
Campaments solidaris	Desenvolupament sostenible a Badián (Senegal sud)
Universitat Intercultural de les Nacionalitats i Pobles Indígenes d'Equador	Proposta de reforçament de les activitats acadèmiques de la Universitat Intercultural Amawtay Wasi
Missió Catòlica de Safané. «El sueño de Ricardo Atzeneta Safané»	Construcció de tres cases per a mestres per a l'escola de Lah (Safané)
Associació d'Investigadors per al Codesenvolupament	Seminari sobre "Veïtat, justícia i reparació a les víctimes"
Universitat de l'Havana (Cuba)	Curs sobre tecnologies en la traducció
Universitat d'Antioquia (Colòmbia)	Possibilitats de cooperació internacional
Frater Intercontinental	Promoció dels Drets Humans de persones amb discapacitat
Intermon-Oxfam	Maleta de jocs interculturals
Care Highway Internacional	Finançament de medicaments per a l'expedició sanitària a Kenya
Fundació Isonomia per la Igualtat d'Oportunitats	III Congrés Isonomia: gènere i multiculturalitat
Universitat de l'Havana (Cuba)	Enfortiment de l'Oficina de Cooperació Internacional de la Universitat de l'Havana
SODEPAU	Recuperació de territoris tradicionals. Recolçament jurídic a les comunitats maputxes
Fundació Fuente de Vida	Testimonis de xiquets que es van quedar orfes com a conseqüència del Mitch
Universitat d'Oriente (Cuba)	Manteniment i recuperació del patrimoni racionalista de Santiago de Cuba

Formació

- IX JORNADES DE COOPERACIÓ INTERNACIONAL I SOLIDARITAT: ÀFRICA

Aquestes jornades es van dur a terme mitjançant conferències, taules redones i seminaris, en els quals van participar nombrosos experts i expertes en el tema central al voltant del qual giraven les jornades: Àfrica.

Les jornades es van desenvolupar durant els dies 17, 18 i 19 d'octubre de 2005, a l'aula magna de la Facultat de Ciències Humanes de l'UJI i eren convalidables per un crèdit de lliure configuració a les persones que van assistir-hi al 80%.

- I SEMINARI SOBRE LA POLÍTICA DE COOPERACIÓ DE LA UNIÓ EUROPEA I LES SEUES LÍNIES DE FINANÇAMENT

Memòria ODCS 2005/2006

Aquest seminari, organitzat per la Direcció General de Cooperació i Relacions Externes de la Generalitat Valenciana i la OCDS, es va desenvolupar durant el dia 15 de desembre de 2005, a la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques de l'UJI.

L'objectiu del mateix era presentar, davant els diferents agents de cooperació valencians, els òrgans de la Unió Europea vinculats al món de la cooperació, les línies de finançament, i fomentar el diàleg entorn del paper de la societat civil en la cooperació al desenvolupament.

La metodologia del seminari va consistir en una sessió introductòria sobre la política de cooperació de la Unió Europea i tres tallers participatius sobre diferents temes de l'àmbit de la cooperació.

El nombre d'inscripcions va ser 104.

Intervenció de Maria Noel Vaeza, experta del PNUD
(Programa de Nacions Unides per al Desenvolupament)

- **TALLER D'IDEES: LA COOPERACIÓ UNIVERSITÀRIA AL SERVEI DEL DESENVOLUPAMENT**

Aquest taller es va desenvolupar durant els dies 20 i 21 d'abril de 2006, a la sala de juntes de l'edifici del Rectorat de l'UJI.

Les 63 persones expertes que hi van participar van reflexionar sobre nous instruments en la cooperació al desenvolupament de les universitats i van proposar noves estratègies i instruments de cooperació al desenvolupament universitari.

El taller va ser organitzat per l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional (AECI), pel Comitè Espanyol Universitari de Relacions Internacionals i per l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat de l'UJI.

- VI CURS INTERUNIVERSITARI DE POSTGRAU EN COOPERACIÓ INTERNACIONAL

En aquest curs participen les cinc universitats públiques valencianes i la Direcció General de Cooperació al Desenvolupament de la Generalitat Valenciana i es desenvolupa principalment al col·legi major La Coma (Paterna).

L'objectiu és donar una major formació en determinats aspectes a l'hora d'enfocar les accions de cooperació amb garanties.

El curs té una durada de 300 hores, d'octubre de 2005 a setembre de 2006.

Consta de 9 mòduls teòrics i 3 jornades intensives: un dels mòduls teòrics del curs i una jornada intensiva es van realitzar a l'UJI, durant els dies 7 i 8 d'abril de 2006.

És requisit d'accés tindre titulació universitària.

El nombre d'inscripcions en aquesta edició ha sigut de 50.

- CURS DE POSTGRAU D'ESPECIALITZACIÓ EN AJUDA HUMANITÀRIA (2ª edició)

Curs d'especialització que pretén formar professionals que puguem constituir un col·lectiu preparat per a actuar davant qualsevol tipus d'emergència.

És una iniciativa de la Universitat Jaume I i la Creu Roja, finançada per la Direcció General de Cooperació al Desenvolupament i col·laboren l'Ajuntament de Castelló i la Diputació de Castelló.

Les persones destinatàries d'aquest curs són titulats/des universitaris, membres de ONG, personal de l'administració pública, personal de protecció civil i en general totes les persones interessades a especialitzar-se en l'àmbit de l'ajuda humanitària internacional.

El curs consta de 250 hores (25 crèdits) dividides en formació bàsica, específica i activitats complementàries.

Aquest curs s'ha desenvolupat des de setembre de 2005 a juliol de 2006 i l'alumnat que ha superat el curs forma part de la borsa de treball de Creu Roja per a delegats internacionals.

El nombre d'inscripcions ha sigut de 26.

L'alumnat del curs d'ajuda humanitària va fer pràctiques amb una planta potabilitzadora mòbil d'emergència de Creu Roja

- II CURS BÀSIC DE PSICOLOGIA I DESASTRES

L'objectiu d'aquest curs és donar a conèixer a l'estudiantat i als i les professionals de la psicologia el

Memòria ODCS 2005/2006

paper que un psicòleg/a pot desenvolupar en un desastre, i dotar-los d'alguns coneixements i habilitats bàsiques per intervenir en aquest tipus de situacions.

Aquest curs està organitzat per l'Observatori Psicosocial de Recursos en Situacions de Desastre (OPSIDE) de la OCDS i patrocinat per la Fundació Rural Caixa, i està dirigit a estudiantat dels últims cursos de Psicologia.

El curs té una durada de 30 hores teòrico-pràctiques i es va desenvolupar durant els dies 21, 23, 28, 29 i 30 de novembre i 12, 13 i 14 de desembre de 2005.

Aquest curs es convalidable per 1,5 crèdits de lliure configuració.

El nombre d'inscripcions va ser de 25, amb una llista d'espera de més de 65 persones.

- **CURS AVANÇAT DE PSICOLOGIA I DESASTRES (1ª edició)**

L'objectiu d'aquest curs és dotar l'alumnat d'instruments específics sobre aspectes clínics relatius a la situació de desastre i proporcionar ferramentes relacionades amb les habilitats de la persona intervenent i amb la formació davant el desastre.

Aquest curs està organitzat per l'Observatori Psicosocial de Recursos en Situacions de Desastre (OPSIDE) de la OCDS i patrocinat per la Caixa Rural, i està dirigit a estudiantat i llicenciats/des en Psicologia que tinguen coneixements bàsics en psicologia i desastres.

El curs té una durada de 30 hores teòrico-pràctiques, amb una part presencial i 8 hores no presencials.

Aquest curs es convalidable per 1,5 crèdits de lliure configuració.

El nombre d'inscripcions va ser de 41 persones.

- **CURS D'ESTIU: CURS DESASTRES, EMERGÈNCIES I CATÀSTROFES. QUINES SÓN LES IMPLICACIONS QUE GENEREN AQUESTES SITUACIONS?**

Aquest curs va dirigit a estudiantat i professionals de la psicologia, cossos d'intervenció en emergències, voluntaris de ONG i públic en general interessat en el tema.

L'objectiu del mateix és presentar l'impacte psicosocial que produeix un desastre en les víctimes i les accions que es poden dur a terme per fer-hi front.

El curs es desenvolupa a la Universitat Internacional de Mallorca Illa del Rei, els dies 11, 12 i 13 de setembre en sessions presencials i el 14 i 15 en sessions no presencials.

- **CURS "GESTIÓ BÀSICA D'ENTITATS NO LUCRATIVES"**

Aquest curs té per objectiu l'estudi de les entitats no lucratives, desenvolupa els aspectes legals, comptables, fiscals, financers i de gestió del patrimoni, així com la col·laboració empresarial i la gestió del voluntariat.

El curs té una durada de 30 hores teòriques-pràctiques i es desenvolupa al centre social del barri Toledo de la Vall d'Uixó durant el mes de maig de 2006.

Les persones destinatàries del curs són professionals i estudiantat interessats en la gestió de les entitats sense finalitat lucrativa.

Aquest curs es convalidable per 1,5 crèdits de lliure configuració.

El nombre de persones matriculades ha sigut de 18.

Memòria ODCS 2005/2006

- **ASSIGNATURA D'ESTIL "GLOBALITZACIÓ I DESENVOLUPAMENT. LES POSSIBILITATS DE LA COOPERACIÓ AL SEGLE XXI"**

Durant el curs 2003-2004 es va afegir a l'oferta anual de la Universitat Jaume I l'assignatura d'estil Globalització i Desenvolupament. Les Possibilitats de la Cooperació al Segle XXI.

Hi pot assistir alumnat de totes les titulacions i està reconeguda amb 4,5 crèdits.

L'acollida d'aquesta assignatura per part de l'estudiantat ha sigut molt positiva, ja que al curs 2005/2006 s'han matriculat 55 alumnes.

Seminari de Codesenvolupament

Aquest seminari es va iniciar en el curs 2000-2001 i pretenia donar resposta a la preocupació existent en el llavors Vicerectorat de Relacions Internacionals i Cooperació per al programa de beques a l'estudiantat de països en vies de desenvolupament.

Així, aquest Vicerectorat va engegar el projecte d'incorporació a l'UJI i seguiment d'estudiantat provinent de països en vies de desenvolupament, amb l'objectiu que l'estudiantat poguera contrastar la seua experiència amb l'adquirida al nostre país i al mateix temps, després de la realització dels estudis, aquest mateix estudiantat actuarà com a agent de desenvolupament en els països arran de l'aprenentatge adquirit a la nostra Universitat.

Amb aquest seminari es pretén que aquest estudiantat incorporat a l'esfera universitària i amb distintes identitats culturals, realitze un treball que repercutisca positivament tant en ells mateixos com en les societats de les quals procedeixen.

Per aconseguir aquests objectius, en el curs 2004-2005 es va constituir l'Associació d'Investigadors per al Codesenvolupament de la Universitat Jaume I (ASIC-UJI) que pretén investigar en matèria de cooperació internacional i codesenvolupament, amb l'organització de diverses activitats com ara cursos, conferències, taules redones...

Projecte interuniversitari de les universitats valencianes

PROJECTE TELDE (FASE 2)

Projecte de teleeducació a distància orientat a la formació superior en universitats d'Amèrica Llatina, centrat en l'àrea de cooperació al desenvolupament.

Alguns dels objectius d'aquest projecte són els següents:

- Establiment d'una xarxa d'universitats públiques de la Comunitat Valenciana
- Establiment d'una xarxa de centres receptors a Amèrica Llatina
- Emissió de cursos mitjançant la plataforma tecnològica
- Elaboració d'un portal d'Internet
- Establiment d'acords amb altres entitats nacionals i internacionals que permeten el desenvolupament d'activitats de formació ajustades a les necessitats

D'aquest projecte formen part les cinc universitats públiques de la Comunitat Valenciana i cadascuna d'aquestes universitats ha formalitzat acords de cooperació amb dues universitats contraparts d'Amèrica Llatina.

Les contraparts de l'UJI són: la Universitat Politècnica de Nicaragua i la Universitat d'Oriente a Santiago de Cuba.

La ODCS ha coordinat els aspectes pedagògics del projecte i per això ha comptat amb l'ajuda de diversos

Memòria ODCS 2005/2006

serveis: Centre d'Educació i Noves Tecnologies (CENT), Laboratori de Comunicació Audiovisual i Publicitat (LABCAP), Servei d'Informàtica, Servei de Publicacions, tècnics/ques pertanyents a les universitats contraparts de l'UJI.

Per complir els objectius del projecte Telde, durant el curs 2005/2006 s'han anat enregistrant diferents intervencions al plató de televisió de IUI sobre diverses temàtiques. Han participat 15 experts en diferents temes, i les intervencions s'han agrupat al voltant dels següents cursos:

- Curs d'Agents de desenvolupament local
- Curs de Cooperació al desenvolupament
- Curs d'Ajuda humanitària

Aquestes intervencions es poden veure per via satèl·lit en els països d'Amèrica Llatina que formen part del projecte Telde.

CONGRÉS INTERNACIONAL DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT: COOPERACIÓ I GRUPS VULNERABLES (CONCUVRIC)

Les cinc universitats públiques valencianes mitjançant el Comitè Universitari Valencià de Relacions Internacionals i Cooperació (CUVRIC) i la Generalitat Valenciana, a través de la Conselleria de Cooperació i Participació, van organitzar i convocar aquest congrés que va tindre lloc els dies 17, 18 i 19 de novembre de 2005, a València.

L'UJI va col·laborar amb la codirecció, comissió organitzadora i comitè científic del congrés.

Projectes europeus. Iniciativa europea Equal: projecte Compass

PROJECTE COMPASS

El projecte Compass, dins la iniciativa comunitària Equal, s'adscriu a l'eix 1 (millorar la capacitat d'inserció professional) i a l'àrea temàtica 1 (facilitar l'accés i la incorporació al mercat de treball de persones amb dificultats per integrar-se o reintegrar-se).

El període total del projecte abasta des de gener de 2005 a desembre de 2007.

Integren l'Agrupació de Desenvolupament Castelló Social del Projecte Compass entitats que pertanyen a l'administració pública, ONG i fundacions, sector empresarial, sector sindical i la Universitat Jaume I a través de l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat.

La Universitat Jaume I participa en:

- Línia d'actuació 1, "Ocupació social"

Té com a objectiu acompanyar en els processos de generació d'ocupació solidària, empreses d'inserció i centres especials d'ocupació.

L'UJI actua com a entitat col·laboradora.

- Línia d'actuació 3, "Creació de xarxes de cooperació"

L'UJI coordina aquesta línia junt amb la Diputació Provincial. Es pretén promocionar una cultura de complementarietat i consolidació d'estructures.

- Línia d'actuació 4, "Mesures d'igualtat"

Es pretén recolzar la promoció d'estratègies dirigides a introduir la perspectiva de gènere a través de processos de sensibilització i mesures d'acció positiva.

En aquest curs 2005-2006 l'UJI ha tingut una participació molt activa en el projecte. S'han realitzat en i/o des d'aquesta institució, relatives al projecte Compass, les següents activitats:

- **Disseny i elaboració de l'Observatori Castelló Social.** La Universitat Jaume I de forma conjunta amb la Diputació de Castelló i Creu Roja Castelló han realitzat el disseny de l'Observatori Castelló Social (OCS). L'OCS és una aposta per optimitzar els recursos a nivell provincial mitjançant la coordinació dels diferents agents implicats (agents socials, empresariat, administració pública i professionals) a través d'una estructura estable la finalitat de la qual siga, d'una banda, donar suport i assistència tècnica amb el foment del treball en xarxa i, d'altra, facilitar la presa de decisions a distints nivells en base a informació sòlida, tècnica i contrastada. En el mes de setembre de 2006 es va realitzar la presentació al públic en suport informàtic (portal web) de l'Observatori.
- **Jornada tècnica: revisió estructura Observatori Castelló Social.** El 19 de desembre de 2005 es va desenvolupar una jornada tècnica a la Universitat Jaume I els objectius de la qual eren: (1) Donar a conèixer el disseny de l'estructura de l'Observatori Compass elaborada pel grup de treball 3 del projecte Compass (Diputació, Creu Roja i Universitat Jaume I) i (2) Recollir propostes de millora, suggeriments, etc.
- **Curs Formació de formadors: consolidació d'ocupació.** El curs de formació contínua, gestionat des de la OCDS i el Centre de Postgrau i Formació Continuada i amb una durada total de 63 hores (març - maig 2006) estava dirigit a personal especialitzat que treballa en l'àmbit de la formació, l'ocupació i/o els serveis socials amb l'objectiu d'ampliar i complementar els seus coneixements sobre empreses, ocupació, responsabilitat social i economia solidària i així desenvolupar de forma més adequada les seues funcions.
- **Participació del projecte Compass en les III Jornades d'Ocupació de la Universitat Jaume I.** El projecte Compass va participar el 5 de maig de 2006 en una de les taules rodones programades dins les III Jornades d'Ocupació de la Universitat Jaume I, com una forma d'apropar l'ocupació i l'economia social a l'alumnat de la Universitat, com també informar sobre un nou camp d'ocupació per a titulats/des universitaris /àries.
- **Difusió guardó Accord a l'acció social de les empreses.** Des de la OCDS s'ha realitzat en el context universitari la difusió del guardó Accord a l'acció social de les empreses (acció gestionada pel projecte Compass i la Cambra de Comerç de Castelló), amb l'aportació de tota la informació al respecte a aquells serveis universitaris amb contactes amb empreses: FUE, OCIT (Àrea d'Inserció Laboral i Pràctiques en Empresa), etc. A més a més, la Universitat Jaume I participa com a jurat d'aquest guardó.

Beques i ajudes

- PROGRAMA D'AJUDES A ESTUDIANTAT DE PAÏSOS EN VIES DE DESENVOLUPAMENT

Són beques per a l'accés a l'ensenyament superior i especialitzat (doctorat) dirigides a estudiantat de països en vies de desenvolupament que tinguen dificultats econòmiques.

El programa tracta d'implicar aquest estudiantat de països en vies de desenvolupament que cursen estudis a la Universitat Jaume I en un seminari d'agents multiplicadors perquè compartisquen experiències i la necessitat de projectar en un futur als seus països els coneixements que han adquirit.

Aquest programa compta amb el suport de IUSE en el seguiment docent de l'estudiantat i es desenvolupa des de l'any 2001; el curs 2005-2006 és la quarta edició del programa.

- Nombre d'estudiantat de doctorat provinent de països en vies de desenvolupament que ha rebut ajudes d'estudi per al curs 2005-2006: 14.

- Nombre d'estudiantat d'ensenyament superior de països en vies de desenvolupament que ha rebut ajudes d'estudi per al curs 2005-2006: 2.

- Nombre d'estudiantat de doctorat provinent de Cuba que ha rebut ajudes d'estudi per al curs 2005-2006: 4.

- BEQUES BANCAIXA DE CODESENVOLUPAMENT (4ª edició)

Aquesta beca consisteix en el pagament de la matrícula i d'un import mensual per allotjament, manutenció i assegurança.

L'estudiantat becat col·labora en tasques de la OCDS relacionades amb el desenvolupament, la immigració i el codesenvolupament, i prepara un pla professional viable per a la finalització dels seus

Memòria ODCS 2005/2006

estudis i retorn al seu país.

Durant el curs 2005-2006 s'han atorgat dues beques d'aquest tipus:

- Estudiant matriculat en el programa de doctorat “Responsabilitat civil en els sectors de risc”, procedent de Colòmbia.
- Estudiant matriculat en el programa de doctorat “Pau, conflictes i democràcia”, procedent del Sàhara.

- **BEQUES CODESENVOLUPAMENT UJI (1ª edició)**

Aquestes beques són una novetat d'aquest curs.

Les beques de codesenvolupament UJI consisteixen en ajudes mensuals per allotjament, manutenció i matrícula, i s'adrecen a estudiantat de l'UJI procedent de països en vies de desenvolupament amb especials dificultats econòmiques per continuar els seus estudis. Les persones becàries de codesenvolupament de l'UJI reben formació específica en els àmbits de les migracions, el desenvolupament i el codesenvolupament, i col·laboren en la difusió i organització d'activitats relacionades amb aquests temes.

Aquestes beques han sigut atorgades a dos estudiants, un provinent de Veneçuela i l'altre de Romania.

Observatoris

OBSERVATORI PERMANENT DE LA IMMIGRACIÓ (OPI-UJI)

Entitat científica i social creada en el darrer trimestre de 2003 per a l'anàlisi, investigació i coadjuvació de la integració d'immigrants.

Els objectius més rellevants que persegueix l'OPI són:

- Conèixer les condicions de vida i laborals sobre la població immigrant extracomunitària i procurar millorar-les.
- Disposar i oferir informació actualitzada sobre els processos migratoris contemporanis mitjançant conferències, cursos, seminaris i publicació periòdica especialitzada sobre el tema.
- Facilitar l'entesa entre les diferents cultures que conviuen a Castelló i en el conjunt de la Comunitat Valenciana.

Les activitats més destacades que s'han realitzat durant el curs 2005-2006 són:

- Organització de la I Trobada Interuniversitària sobre Immigració que va tindre lloc el 7 d'octubre de 2005 i va comptar amb l'assistència de professionals i investigadors de l'àmbit universitari mediterrani. Aquesta trobada va concloure amb la constitució de la “Xarxa Medimigra” per a l'estudi, formació i sensibilització al voltant de la immigració a la Mediterrània.
- Continuïtat en el treball d'investigació pròpia sobre la població immigrant a Castelló.
- Organització de la **II Setmana Intercultural BANCAIXA-UJI**, celebrada del 12 al 16 de desembre de 2005, per donar a conèixer la diversitat cultural de les persones immigrades a Castelló i sensibilitzar la comunitat universitària i la societat castellanenca en general sobre el tema de la immigració:
  - ❖ La major part de les activitats es van desenvolupar a l'UJI per mitjà de diferents activitats: conferències, taules rodones, tallers, exposicions...
  - ❖ A l'edifici Hucha i al Museu de Belles Arts van tindre lloc el cicle de cinema brasiler i el concert, respectivament.

Memòria ODCS 2005/2006

- ❖ Es va presentar la primera publicació Medimigra i el CD *Interculturalidad*.
- ❖ Les activitats van comptar amb el patrocini de Bancaixa i van col·laborar diferents institucions com ara el CEIM, l'Associació Romanesa de Castelló, el Ministeri de Treball i Afers Socials ...
- ❖ La mitjana d'assistència per dia va ser de 105 persones.

Distintes activitats que es van dur a terme durant la II Setmana Intercultural

- Organització del taller “Problemes i solucions en la integració universitària dels estrangers”, amb la col·laboració d'Economistes sense Fronteres.

En aquest taller van participar membres d'associacions d'immigrants, alumnat i docents. Després de la presentació de la tasca que desenvolupa ESF es van tractar els inconvenients i necessitats de l'estudiantat no espanyol per a ingressar a l'UJI i per continuar estudis posteriors.

- Presentació de dos llibres:
  - ❖ “Mediterrània Migrant. Les migracions al País Valencià” (llibreria Babel de Castelló, 24 de gener de 2006).
  - ❖ “Migració i interculturalitat. De lo global a lo local” (Fira del Llibre de Castelló, 3 de maig de 2006).
- Creació d'una web pròpia vinculada a la pàgina institucional de IUJI, amb enllaços a diferents observatoris, centres d'investigació, estadístiques, a més dels objectius de l'OPI, notícies i activitats.
- Contractació de dos tècnics mitjans a temps parcial per a gestió i suport.
- Incorporació d'una estudianta del “Màster de Desenvolupament al Mediterrani” de l'Institut per al Desenvolupament Econòmic de Nàpols. La seua tasca consistirà a fer una anàlisi dels fluxos migratoris a l'estat espanyol, el País Valencià i Castelló, atenent especialment l'aspecte jurídic; també farà una recopilació dels serveis adreçats a la població estudiant immigrant a l'UJI.
- Participació a l'“Escuela de Verano de Migraciones: retos y oportunidades de la segunda generación” (CEIM, València 11, 12 i 13 de juliol).

OBSERVATORI PSICOSOCIAL DE RECURSOS EN SITUACIONES DE DESASTRE (OPSIDE)

Entitat que ofereix als diferents sectors de la població eines i recursos per a enfrontar-se i afrontar de manera eficaç situacions traumàtiques (desastres, catàstrofes i emergències complexes).

Les activitats més rellevants que s'han portat a terme en el curs 2005-2006 han sigut les següents:

- Organització de diversos cursos de formació: II curs Bàsic de Psicologia i Desastres i curs Avançat de Psicologia i Desastres.
- Col·laboració en la segona edició del curs de Postgrau d'Especialització en Ajuda Humanitària Internacional, amb el mòdul Aspectes psicosocials de l'ajuda humanitària.

Memòria ODCS 2005/2006

- Disseny d'un glossari de termes especialitzats sobre emergències i desastres, que es traduirà a diferents idiomes.
- Disseny i posada en marxa d'una pàgina web especialitzada en aspectes psicosocials relacionats amb els desastres i emergències: www.opside.uji.es
- Adquisició de material per a l'espai de recursos de la OPSIDE
- Realització de dues investigacions: una sobre les reaccions dels escolars de la ciutat de Castelló a l'atemptat de l'11 de març i una altra sobre el dol transcultural.
- Posada en marxa i gestió d'un grup de voluntariat per la col·laboració en diferents tasques de la OPSIDE
- Signatura del conveni de col·laboració amb Psicòlegs sin fronteras.
- Reunions amb la responsable del Centre de Coordinació d'Emergències de la Comunitat Valenciana (112) i amb el degà del Col·legi Oficial de Psicòlegs (COP) de la Comunitat Valenciana.
- Elaboració del llibre: *Psicología y desastres: aspectos psicosociales y profesionales de la psicología ante el desastre*.

Altres activitats

• **ESPAI DE RECURSOS**

És el resultat d'aglutinar tots els recursos bibliogràfics, webs, recursos humans, recursos materials, estudis... que versen sobre cooperació al desenvolupament i solidaritat per a servir de suport a la comunitat universitària i al personal relacionat amb el tema de la cooperació i la solidaritat, al mateix temps que és una eina de referència de les diverses activitats formatives i informatives de la OCDS.

Dins de l'espai de recursos trobem:

– Creació d'un web de cooperació al desenvolupament i solidaritat dins del web de la biblioteca en l'apartat "Recursos en Internet": <http://www.uji.es/CA/cd/>

– Adquisicions de material bibliogràfic a través de la biblioteca.

– Creació d'un espai de recursos bibliogràfics de la OCDS, OPI-UJI i OPSIDE en la biblioteca de l'UJI. S'ha instal·lat en la segona planta de la biblioteca una prestatgeria dividida en tres espais (OCDS, OPI-UJI i Psicologia de desastres i emergències) on es col·loca la bibliografia que es va rebent referent a aquests àmbits.

Aquesta bibliografia està disponible per a tota la comunitat universitària i per a les persones interessades en aquests temes.

• **COL·LECCIÓ COOPERACIÓ I SOLIDARITAT**

En aquest curs 2005/2006 s'han publicat els següents títols dins de la col·lecció "Cooperació i solidaritat":

– **Sèrie Projectes:** *Mediterrània Migrant: les migracions al País Valencià*, 2005
Las causas de la pobreza en el tercer mundo, 2005

– **Sèrie Estudis:** *Amartya Sen y la globalización*, 2006
Migración e interculturalidad: de lo global a lo local, 2006

- **PORTAL SOLIDARI**

Espai virtual en el qual estan representades les entitats de voluntariat associades a la Fundació de la Solidaritat i el Voluntariat de la Comunitat Valenciana, entre les quals figura el Racó de la Solidaritat.

L'objectiu és facilitar la consulta i difusió d'informació relacionada amb el voluntariat i la solidaritat.

- **RISOLIDARIA**

Punt d'informació virtual on es pot trobar informació sobre les estructures solidàries de les universitats, el seu tipus d'organització, les activitats conjuntes que desenvolupen en el camp de la cooperació i del voluntariat, cursos de formació, etc.

La informació que podem trobar a Risolidaria s'obté de les pàgines web relatives a temes solidaris de 51 universitats, entre les quals s'hi troba l'UJI.

El web de Risolidaria és:

www.risolidaria.org.es/canales/canal-universidad

- **COMISSIONS I XARXES UNIVERSITÀRIES**

COMISSIÓ DE COOPERACIÓ DEL CEURI

La Universitat Jaume I és membre de la Comissió de Cooperació al Desenvolupament del Comitè delegat per la Conferència de Rectors de les Universitats Espanyoles per a les Relacions Internacionals (CEURI).

COMITÈ UNIVERSITARI VALENCIÀ DE RELACIONS INTERNACIONALS I COOPERACIÓ (CUVRIC)

Fruit de l'interès comú de les universitats públiques valencianes de crear un instrument que coordinara els projectes comuns, el 14 de febrer de 2005, es va constituir l'associació CUVRIC.

CUVRIC coordinarà els projectes Telde, el curs interuniversitari de Cooperació al Desenvolupament, el I Congrés de Cooperació al Desenvolupament: Cooperació i Grups Vulnerables, i tots els temes que les universitats membres estimen adients.

Cal destacar, en aquest curs 2005/2006, l'organització per CUVRIC d'un cicle de conferències en honor a Muhammad Yunus, pròxim doctor *honoris causa* de les universitats públiques valencianes; aquest cicle anomenat "Cap a un món sense pobresa", va comprendre una sèrie de conferències i una taula redona que es van desenvolupar durant maig de 2006, on diversos experts van analitzar iniciatives concretes per a combatre la pobresa a nivell mundial, estatal i local. El cicle va finalitzar el 26 de juny amb la conferència que el professor Yunus va impartir al Jardí Botànic de la Universitat de València.

INSTITUT JOAN LLUIS VIVES (PROJECTE ARGÈLIA)

L'UJI pertany a la Xarxa d'Universitats Institut Joan Lluís Vives, amb altres 19 universitats de l'arc mediterrani.

Aquesta xarxa du a terme diversos programes, entre els quals destaca el programa de Solidaritat i Cooperació Internacional, el qual impulsa la col·laboració i la intercomunicació entre els responsables dels programes de cooperació internacional de les universitats que pertanyen a la xarxa, i potència l'elaboració de projectes conjunts de cooperació per tal d'aprofitar recursos i establir sinergies.

Cal destacar, durant el curs 2005/2006, el recolçament i difusió que la OCDS a fet del Projecte de Cooperació Universitària al Desenvolupament: Institut Joan Lluís Vives – Conferència Regional de les Universitats de l'Oest d'Algèria, que té com objectiu aconseguir la integració i el reconeixement del sistema universitari algerià dins l'arc mediterrani, mitjançant la creació d'una xarxa entre ambdues xarxes d'universitats.

- **CAMPANYA DE RECOLLIDA D'ALIMENTS “ALIMENTA UNA ESPERANÇA”**

La ONG SMARA i el Racó de la Solidaritat van organitzar la campanya de recollida d'aliments “Alimenta una esperança”, per pal·liar els danys que les pluges torrencials van causar als campaments sahrauís.

Totes les persones que volien contribuir, podien portar arròs, sucre i oli al local que es va habilitar a l'efecte a l'Àgora de la Universitat.

- **DIA INTERNACIONAL DEL VOLUNTARIAT**

El 3 de desembre de 2005 es va celebrar a la Comunitat Valenciana el Dia Internacional del Voluntariat.

A Castelló, el Racó de la Solidaritat va participar en l'organització de l'acte per commemorar aquest dia, que va tindre lloc a l'aula magna de la Facultat de Ciències Humanes i Socials de l'UJI.

- **APLEC DEL VOLUNTARIAT**

Aquest aplec va tindre lloc del 29 de març al 2 d'abril de 2006 a València. El Racó de la Solidaritat hi va participar, exposant i donant informació en el stand que li va ser assignat, de tots els cursos, projectes, etc. que es duen a terme.

- **VIDEOFÒRUM**

Projeccions:

- 4 d'abril de 2006: *El jardinero fiel* (Facultat de Ciències Humanes, UJI).
- 4 de maig de 2006: *El último tren* (Escola Superior de Tecnologia, UJI).

Aquests videofòrums van ser organitzats per Mans Unides, amb la col·laboració de l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat de l'UJI.

- **JORNADA COMERÇ MUNDIAL I DESENVOLUPAMENT HUMÀ SOSTENIBLE**

El Racó de la Solidaritat va col·laborar amb “Solidaritat Internacional” en l'organització d'aquesta jornada que va tindre lloc el 17 de maig de 2006 a l'Escola Superior de Tecnologia de l'UJI.

La jornada va consistir en una taula redona on diversos experts van analitzar les diferències entre un comerç sostenible i un comerç desequilibrat i insostenible.